

Kan Nakli İçin Aydınlatılmış Onam Formu

Bu onam formu size/hastanıza anlatılan işlemin “nasıl?”, “neden?” gerçekleştirilmek istendiğinin, bu “işlem gerçekleştirilmez ise hangi sonuçlara yol açabileceği”, “işlemin gerçekleştirilmesi sırasında ya da sonrasında hangi yan etki ya da istenmeyen olaylar olabileceği”, bu işlemin “alternatifinin olup olmadığı” konusunda sizi aydınlatmak için hazırlanmıştır. Bu formu okuyup, imzalayarak işlem konusunda aydınlatıldığınızı ve işlemin yapılmasına rıza gösterdiğinizi beyan etmektedir. Form içerisinde anlamadığınız noktaları doktorunuza sorabilirsiniz.

Bu formu okuyup anlayıp imzaladıktan sonra rızanızı geri çekmekte özgürsünüz.

KAN NAKLİ NEDİR VE NEDEN YAPILIR?

Kanın ya da içindeki elemanların tedavi amacıyla damarda verilmesidir. Şu nedenlerle yapılır:

1. Travma, cerrahi veya diğer nedenlere (mide kanaması gibi) bağlı ani kan kaybı durumlarında;
2. Ağır kansızlık durumlarında, hastanın kan rezervini arttırmak ve organlara yeterli oksijen gitmesini sağlamak için;

Sizin/hastanızın durumunun bu maddelerden herhangi birisine uymadığını düşünüyorsanız işlemin size/hastanıza neden yapılmak istendiğini doktorunuza sorabilirsiniz.

BU İŞLEM KİM TARAFINDAN, NEREDE VE NASIL YAPILIR, TAHMİNİ SÜRESİ NEDİR?

Bu işlem konusunda deneyimli bir hemşire veya sağlık memuru tarafından acil servis içinde yapılır. Her bir torba kanın verilme süresi 30-60 dakika civarındadır. Şu şekilde yapılır:

1. Testleri uygun bulunan kan, kan merkezinden temin edilir. Kan merkezinde, kanın hastaya verilip verilemeyeceği kontrol edilmiştir.
2. Hastanın yaşamsal bulguları yakın izlenir, büyük bir damar yolu (gerekirse birden fazla) açılır.
3. Kan veya kan ürünleri özel bir setle damardan verilir.

BU İŞLEMİN BEKLENEN FAYDALARI NELERDİR?

Bu işlem sonunda şikayetleriniz düzelecek ve kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. Kan kaybına karşı hayatta kalma şansınız artacaktır.

BU İŞLEME BAĞLI GELİŞEBİLECEK İSTENMEYEN ETKİLER NELERDİR?

1. Alerjik reaksiyonlar, kaşıntı, ciltte döküntüler görülebilir.
2. Kan hücrelerinin yıkımı sonucu ateş, üşüme, titreme, huzursuzluk, damar yolu boyunca göğüste ve sırtta ağrılar, eklem ağrıları, baş ağrısı, tansiyon düşüklüğü, pıhtılaşma bozuklukları, idrar rengini kırmızılaşması ve böbrek yetmezliği görülebilir.

BU İŞLEMİN RİSKLERİ NELERDİR?

1. Hastaya çok miktarda kan verilmesi durumunda kanın pıhtılaşmasında bozukluklar, asit-baz dengesinde bozulmalar, kalp yetmezliği, vücut ısısının normalin altına düşmesi görülebilir. Kalsiyum eksikliğine bağlı olarak vücutta uyuşmalar, kasılmalar, güçsüzlük, bilinç değişiklikleri ve hayatı tehdit eden kalp ritim bozukluklarıyla sonuçlanabilir.
2. Alerjiye bağlı tansiyon düşüklüğü, nefes darlığı, hırıltılı solunum, kalp hızında artış, karında kramplar, kusma, ishal, bilinç kaybı, kalp ritminde bozulmalar, solunum ve kalp durması görülebilir.
3. AIDS, Hepatit B, Hepatit C, Brusella, Sıtma, Frengi gibi hastalıkların bulaşması en güncel yöntemlerle kan test edilse bile nadiren görülebilir. Kan verilmesinden aylar ya da yıllar sonra enfeksiyon gelişebilir.
4. Nakledilen kanla hastanın kanı arasında uyumsuzluklar sonucu ani akciğer hasarlanması ve solunum yetmezliği görülebilir. Bu durum solunum yetmezliği ve ölüme yol açabilir.
5. Kan verilen damardan hava kan dolaşımına girerek solunum yetmezliği ve ölüme yol açabilir.
6. Kan naklinden sonra haftalar içinde hücre uyumsuzluğu sonucu ateş, kusma, ishal, karın ağrıları, vücutta döküntüler, kan hücrelerinin azalması, karaciğer yetmezliği görülebilir.

Yukarıda bahsedilen tüm risklere rağmen, doktorunuz bu girişimin sizin/hastanızın yararını(ız) olacağını bu yüzden girişimin yapılması gerektiğini düşünmektedir.

BU İŞLEMİN YAPILMAMASI DURUMUNDA GELİŞEBİLECEK DURUMLAR NELERDİR?

Bu işlemin yapılmaması durumunda, doku ve organlara yeterli oksijen taşınamayabilir. Bu durum şoka ve ölüme sebebiyet verebilir.

BU İŞLEMİN ALTERNATİFLERİ VAR MIDIR?

Organların canlılığını sürdürmesi için gerekli olan oksijen, kırmızı kan hücrelerine taşındığından kan naklinin yerini tutan başka bir tedavi yoktur.

HASTANIN SAĞLIĞI İÇİN KRİTİK OLAN YAŞAM TARZI ÖNERİLERİ NELERDİR?

Sadece hekiminizin önerileri varsa onları yerine getiriniz. Eğer kan nakli uygulaması yapıldıktan sonra yukarıda bahsedilen risklerden herhangi birisi gelişecek olursa (idrar renginde koyulaşma, titreme, kasılma, fenalık hissi, tansiyon düşüklüğü, göğüs ağrısı ve hırıltılı solunum gibi) hemen bir sağlık kuruluşuna başvurmanız gerekir.

GEREKTİĞİNDE AYNI KONUDA TIBBİ YARDIMA NASIL ULAŞABİLİRSİNİZ?

Acil durumlarda 112 acil sağlık hizmetlerinden faydalanabilirsiniz. Diğer konularda aile hekiminizden veya size işlemi uygulayan kişiye başvurabilirsiniz.

Bu bilgilendirme ve rıza formunu okudum / yakınım bana okudu. Doktorum, önerilen işlemi, işlemin risklerini ve işlemi yaptırmadığım takdirde karşılaşacağım riskleri; ayrıca bu işlemin sonuçlarının başarılı olamayabileceğini bana anlattı. Tüm anlatılanları anladım. Bu tıbbi işlem konusunda soru sorabilmem ve karar verebilmem için yeterli süre tanındı ve bana iş bu hasta onam formundan bir nüsha verildi. Bu bilgiler ışığında bana / yakınıma bu tedavinin / işlemin uygulanmasını hiçbir baskı altında kalmadan kendi irademle kabul ettiğimi beyan ederim.

Lütfen kendi el yazınızla "2 sayfadan oluşan bu onam formunu okudum, anladım ve kabul ediyorum" yazınız ve imzalayınız.

İşbu Form yukarıdaki ve aşağıdaki boşluklar doldurulduktan sonra imzalanmıştır.

	Adı-Soyadı	Tarih-Saat	İmza
Hasta / Hasta Yakını			
Doktor			
Tanıklık eden			

Notlar:

- Hasta 18 yaşından küçükse, bilinci kapalıysa ya da imza yetkisi yoksa onay vekili tarafından verilir.
- Bu form 2 nüsha doldurulur, bir nüsha hastada / yakınında kalır.
- Bu aydınlatılmış onam formu asgari bilgileri içermekte olup, üzerinde gereksinimlere göre değişiklikler yapılabilir.